

ایوان تاریخی قدمگاه؛ در انتظار اقدام عملی برای نجات از فرسایش و تخریب

یک متخصص حفاظت و مرمت آثار تاریخی با اشاره به وضعیت نامناسب ایوان تاریخی قدمگاه، خواستار توجه جدی مسئولان میراث فرهنگی به این اثر ارزشمند شد و تأکید کرد که این بنای تاریخی همچنان از رسیدگی شایسته و اقدامات حفاظتی مؤثر محروم مانده است. ایوان تاریخی قدمگاه، به عنوان یکی از ارزشمندترین یادگارهای تاریخی و فرهنگی استان فارس، سالهاست در شرایط نامناسب به سر می برد و با وجود هشدارهای مکرر کارشناسان، دوستداران میراث فرهنگی و انتشار گزارش های متعدد رسانه ای، همچنان از رسیدگی شایسته و اقدامات حفاظتی مؤثر محروم مانده است.

آنچه امروز بیش از خود فرسایش بنا نگران کننده به نظر می رسد، تداوم بی توجهی مسئولانی است که بر اساس وظایف قانونی خود باید پاسدار میراث تاریخی کشور باشند. در سال های اخیر بارها وضعیت نگران کننده این اثر گزارش شده، اما تاکنون اقدام قابل توجهی برای رفع مشکلات موجود و اجرای برنامه ای جامع جهت حفاظت و مرمت آن مشاهده نشده است.

در همین ارتباط، ایسا پیش تر در گزارش های متعدده، وضعیت ایوان تاریخی قدمگاه را از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار داده بود؛ گزارش هایی که در آن به آثار وندالیسم، بی توجهی به این بنای تاریخی و حتی استفاده نامناسب از بخش هایی از سنگ های این اثر به عنوان اجاق یا محل روشن کردن آتش اشاره شده بود؛ موضوعاتی که نگرانی ها درباره روند فرسایش و تخریب این بنای ارزشمند را دوچندان کرده است.

همچنین در آخرین گزارش های منتشر شده از سوی ایسا در این زمینه، اعلام شده بود که بهزاد مریدی، مدیرکل وقت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری فارس، از ایوان تاریخی قدمگاه بازدید کرده و در همان مقطع از آغاز روند مرمت این اثر خبر داده بود؛ با این حال با گذشت زمان، همچنان وضعیت این بنای تاریخی مطلوب و قابل قبول ارزیابی نمی شود.

مصطفی رخشنده خو، متخصص حفاظت و مرمت آثار تاریخی در گفت و گو با ایسا در این رابطه گفت: ایوان تاریخی قدمگاه، به عنوان یکی از ارزشمندترین یادگارهای تاریخی و فرهنگی استان فارس، سالهاست در شرایط نامناسب به سر می برد و با وجود هشدارهای مکرر کارشناسان، دوستداران میراث فرهنگی و انتشار گزارش های متعدد رسانه ای، همچنان از رسیدگی شایسته و اقدامات حفاظتی مؤثر محروم مانده است.

تداوم بی توجهی مسئولان

وی افزود: آنچه امروز بیش از خود فرسایش بنا نگران کننده به نظر می رسد، تداوم بی توجهی مسئولانی است که بر اساس وظایف قانونی خود باید پاسدار میراث تاریخی کشور باشند. در سال های اخیر بارها وضعیت نگران کننده این اثر گزارش شده، اما تاکنون اقدام قابل توجهی

خانه بزرگان ادب، بخشی از حافظه فرهنگی استان است

دیداری متواضعانه در برابر قلم استاد «احمد ارشاد»

معاون فرهنگی و رسانه ای اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس با احمد ارشاد؛ که فراتر از یک خوشنویس، معمار خط است و با رمزگشایی از جادوی قلم؛ هنر خوشنویسی را در کتاب؛ نظام مند کرده تا سالها تجربه اش، در پژوهش و نویسندگی راهنمای نسل های آینده شود، در دیداری صمیمی به گفتگو نشست.

به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس، جمشید رضایی در ادامه سلسله دیدارهای فرهنگی با چهره های اثرگذار ادب فارس، به همراه جمعی از اهالی فرهنگ و هنر از جمله فرهاد ارشاد هنرمند عرصه هنرهای نمایشی و نویسندگی به منزل استاد «احمد ارشاد»؛ خوشنویس، گرافست، پژوهشگر و نویسنده پیشکسوت رفت و در این نشست صمیمی گفت: در حالی که هنر خط همواره با نگاهی شهودی و تجربی آموزش داده می شد، اکنون نام «احمد ارشاد» با انجام مراحل تحقیق و پژوهشی که وی در یادگیری این هنر به کار برده، توانسته روش های آموزشی را به یک «متد علمی و کتابی» تبدیل کرده و اکنون، مسیر خوشنویسی را برای نسل های آینده هموارتر داشته است.

خانه ای پرخاطره / خانه بزرگان ادب، بخشی از حافظه فرهنگی استان است

وی با اشاره به جایگاه استادان و پیشکسوتان فرهنگ و هنر گفت: خانه این بزرگان، فقط یک خانه نیست؛ بخشی از حافظه فرهنگی فارس است و حضور در کنار آنان، ادای احترام به سالها تلاش بی وقفه برای اعتلای فرهنگ این سرزمین می باشد.

جمشید رضایی در این بخش از سخنان خود با تأکید بر ارزش این میراث آموزشی گفت: آنچه استاد ارشاد انجام داده، فقط خلق اثر نیست؛ او برای آموزش هنر، روش ساخته و این یعنی ماندگارترین شکل اثرگذاری. چنین چهره هایی سرمایه های واقعی فرهنگ فارس اند.

مسیر آفرینش و اندیشه

در دیدار اخیر معاون فرهنگی و رسانه اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس با احمد ارشاد، فقط یک عبادت ساده نبود؛ روایتی از احترام به پیشکسوتان، پاسداری از حافظه فرهنگی و تکریم سالها تلاش هنری بود.

به گفته رضایی: چهره هایی چون احمد ارشاد، نه تنها بخشی از تاریخ هنر فارس اند، بلکه با آثار، آموزش ها و پژوهش های خود، نسل های تازه را نیز به مسیر آفرینش و اندیشه پیوند زده اند. وی در ادامه این شخصیت ادبی را از آن دست هنرمندانی دانست که رد پایش در آموزش، گرافیک، خوشنویسی و پژوهش، همچنان زنده و اثرگذار است؛ نامی که با احترام باید از او یاد کرد و تجربه اش را سرمایه ای برای آینده فرهنگ این سرزمین دانست.

از نی ریز تا شیراز

احمد ارشاد در همراه ۱۳۱۶ در نی ریز فارس چشم به جهان گشود. وی از همان سال های کودکی و نوجوانی، در فضای خانه پدر بزرگ و در میان کتاب های خطی و نقاشی های دیواری، با هنر انس گرفت. به گفته وی، نخستین جرقه های علاقه اش به هنر را از معلم کلاس سوم خود، زنده یاد اسماعیل دانشور، گرفت؛ معلمی که هم خوش خط بود و هم دستی در نقاشی داشت.

آنگاه در سال ۱۳۳۴، پس از گذراندن دانشسرای مقدماتی در شیراز، وارد عرصه آموزش شد و به برزجان رفت. همانجا بود که در کنار زنده یاد کاظم احمدی، به کار نقاشی و عکاسی پرداخت و نخستین نمایشگاه خود را نیز با همکاری او و یکی از شاگردانش، جهانبار عشاری، برپا کرد.

گاه های هنر

ارشاد در سال ۱۳۴۳ به شیراز بازگشت و سه سال بعد، در محضر استاد غلامحسین صابر، نقاشی را به صورت جدی تر دنبال کرد. آشنایی با کلاس های تئوری هنر، وی را به سمت گرافیک سوق داد و نخستین نشانه طراحی شده اش در سال ۱۳۴۸ برای دبستان گلزار کودک به چاپ رسید؛ اثری که از راهی تازه در فعالیت های هنری او بود.

سال ۱۳۵۰، احمد ارشاد برای ادامه آموزش به انستیتو هنر تهران اعزام شد و در آنجا با استادان برجسته رشته های مختلف هنری همکاری و آموزش دید. پس از بازگشت به شیراز در سال ۱۳۵۲، فعالیت خود را به عنوان مربی پرورشی و مسئول برنامه های هنری فوق برنامه ادامه داد.

رد پای ماندگار

این طراح و خوشنویس؛ در سال های بعد با آثار مرتضی ممیز و جریان نوین گرافیک ایران آشنا شد و در نمایشگاه «۵۰ سال گرافیک ایران» نیز حضور داشت. پس از انقلاب اسلامی نیز در جایگاه دبیر هنر و سرگروه آموزشی هنر به فعالیت خود ادامه داد و نقش مهمی در آموزش و هدایت نسل های تازه هنرمندان ایفا کرد و در سال ۱۳۸۳ نیز در نمایشگاه بزرگداشت مرتضی ممیز شرکت کرد؛ حضوری که نشان از پیوند مستمر او با جریان های جدی و اثرگذار هنر معاصر داشت.

خطی که آموزش شد

از ویژگی های مهم کارنامه احمد ارشاد، توجه ویژه او به «خط ریز» و شیوه آموزش آن از نخستین سال های معلمی است. وی برای این بخش از هنر، روشی منسجم و قانونمند تدوین کرد؛ روشی که سالها در آموزش معلمان و دانش آموزان به کار گرفته شده است.

کتاب و پژوهش

احمد ارشاد در سال گذشته، کتاب «خطرات سفر اروپا» را منتشر کرد و اکنون نیز چندین اثر تازه از او در دست آماده سازی است؛ از جمله نشانه ها، طرح های مدال، طرح جلد کتاب و کارهای اپنیک رنگی که به زودی منتشر خواهند شد.

بخش مهمی از فعالیت های او نیز به آماده سازی و تدوین کتاب اختصاص دارد؛ حوزه ای که به گفته نزدیکانش، بخش عمده ای از وقت و انرژی او را به خود مشغول می کند. آثار این پژوهشگر و نویسنده نیز تاکنون توسط علی محمدی، انتشارات تخت جمشید و مهسا عمادی به چاپ رسیده است.

فروردین

همه درها را نمی توان با کلیدهای عاطفی باز کرد. شاید با این کلید بتوان دریچه قلبها را گشود و به آنها راه یافت اما مغزها و عقلاها کلید دیگری می طلبد و با احساسات کار درست نمی شود.

اردیبهشت

به دنبال خوابها و خیال هایی هستی که بسیار دور از دسترس است. هر حادثه ای را بهانه می کنی تا با خیال باقی های خود به آن پر و بال بدهی و خود را با آن سرگرم سازی.

خرداد

باید صبر کنی تا آبهای به جوی بازگردد. در چنین حالتی می توانی خودت پیش قدم شوی تا مشکلات حل شود در غیر اینصورت باید از خیر این عشق و علاقه بگذری و به فکر موقعیت دیگری باشی.

تیر

اختلاف کوچکی با دوست یا همسرت پیش می آید که چندان مهم نیست و باید با گفتگو و تفاهم آنرا حل کنی تا به بحران بزرگ و ریشه دار تبدیل نشود.

مرداد

با یک تماس تلفنی و یا فرستادن یک پیام یا نامه می توانی به او بفهمانی که به فکرش هستی. خاطرات گذشته، همیشه منبع و ذخیره ای روحی و معنوی است که باید از آن به خوبی استفاده کرد.

شهریور

بیش از حد تحت تأثیر حرفه ای این و آن قرار می گیری. باید به جای احساسات، عقل و منطق خود را ملاک قرار دهی و با خردمندی تصمیم بگیری به نحوی که اساسی و جدی باشد.

مهر

پس از یک دوره قهر و جدال دوره ای می رسد که در آن عشق و آشتی حرف اول را می زند. زندگی نیز چون یکسال چند فصل دارد و بدون این فصلها دچار رکود خواهد شد.

آبان

با احساسات دیگران نمی شود بازی کرد. کسی که با آتش بازی می کند خود بخود طعمه آن خواهد شد. شاید تو در این باره حق داشته باشی اما هر کاری عواقبی دارد که باید آنرا در نظر داشت.

آذر

رفته رفته این اختلاف حل خواهد شد. گذر زمان به هر دو طرف نشان خواهد داد که تندروی بیشتر به آنها آسیب می رساند. از این رو هر دو سرعتل آمده و با هم آشتی می کنند.

دی

اطرافیات به تو سفارش می کنند که بهترین راه را انتخاب کنی اما تو همچنان لجباز و یک دنده ای!! به چه قیمتی می خواهی حرفت به کرسی بنشیند!؟

بهمن

در روابطتان مراقب باشید. تو فرد خاکی و راحتی هستی، اما ممکن است اطرافیان اینطور استنباط نکنند و از روی حسادت و یا به هر دلیلی برایت درسهایی درست کنند.

اسفند

دوستی که با تو سر ناسازگاری داشته پشیمان شده و به فکر جبران رفتارش است. بهتر است تو هم او را ببخشی و مسائل گذشته را پیش نکشی.

برای رفع مشکلات موجود و اجرای برنامه ای جامع جهت حفاظت و مرمت آن مشاهده نشده است.

رخشنده خو بیان کرد: این پرسش به طور جدی مطرح است که چرا با وجود تأکیدهای فراوان بر اهمیت حفاظت از میراث فرهنگی، ایوان قدمگاه همچنان در فهرست اولویت های اجرایی قرار نگرفته است؟ چرا وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و همچنین اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان فارس تاکنون نتوانسته اند پاسخ روشنی درباره برنامه های حفاظتی این اثر ارائه کنند؟

این متخصص حفاظت و مرمت آثار تاریخی بیان کرد: بی تردید وزیر میراث فرهنگی و مدیرکل میراث فرهنگی استان فارس به عنوان عالی ترین مسئولان این حوزه در سطح ملی و استانی، در قبال وضعیت آثار تاریخی تحت مدیریت خود مسئولیت دارند و افکار عمومی حتی دارد بدانند چه اقداماتی برای نجات این بنای ارزشمند انجام شده و چه برنامه ای برای جلوگیری از ادامه روند تخریب آن وجود دارد.

ضرورت آغاز عملیات مرمت اصولی

وی در ادامه بیان کرد: ایوان قدمگاه امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند توجه، تخصیص اعتبار و آغاز عملیات مرمتی اصولی است. ادامه این وضعیت نه تنها به تخریب تدریجی یک اثر تاریخی منجر می شود، بلکه نشانه ای از فاصله میان شعارهای حفاظت از میراث فرهنگی و واقعیت های موجود در میدان عمل خواهد بود.

رخشنده خو از امیدواری کرد: پیش از آنکه آسیب های وارد شده به مرحله ای غیرقابل جبران برسد، مسئولان ذی ربط با حضور میدانی، پاسخگویی شفاف و اقدام عملی، زمینه حفظ و احیای این میراث ارزشمند را فراهم آورند.

به گزارش ایسا، آنچه از مجموع این گزارش و وضعیت موجود ایوان تاریخی قدمگاه برمی آید، تداوم روند فرسایش یک اثر ارزشمند تاریخی در سایه کم توجهی و نبود اقدام مؤثر و پایدار برای حفاظت و مرمت آن است؛ مسئله ای که با وجود طرح های مقطعی و بازدیدهای انجام شده، همچنان به صورت حل نشده باقی مانده و لزوم اقدام فوری، مستمر و نتیجه محور از سوی متولیان میراث فرهنگی را برجسته می کند.

مکزیکو ها در صف غرفه ایران؛ از فرش و زعفران تا خرید پیراهن تیم ملی برای سفر به تیخوانا

غرفه جمهوری اسلامی ایران در مراسم افتتاح دهکده جهانی پارک چابولتیک به یکی از شلوغ ترین و پرمراجعه ترین بخش های این رویداد فرهنگی تبدیل شده؛ جایی که از هنر و صنایع دستی ایرانی گرفته تا خوراکی های سنتی و پیراهن تیم ملی فوتبال ایران، همگی با استقبال بازدیدکنندگان روبه رو شدند.

به گزارش ایسا، از نخستین ساعات آغاز نمایشگاه و پس از افتتاح رسمی با حضور سفرای تمام ۳۳ کشور حاضر، جمعیت زیادی مقابل غرفه ایران تجمع کردند. بسیاری از بازدیدکنندگان با ابراز علاقه به تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران، از مسئولان غرفه درباره هنرهای سنتی، فرش ایرانی و جاذبه های گردشگری کشور سؤال می کردند.

فرش های دستیافت و صنایع دستی ایرانی از پربازدیدترین بخش های غرفه بودند. شماری از خبرنگاران و عکاسان حاضر در رویداد نیز این آثار را از نزدیک ثبت و معرفی کردند و بسیاری از بازدیدکنندگان برای گرفتن عکس یادگاری در کنار آنها توقف می کردند.

بسیاری از شهروندان مکزیکو با حضور در غرفه ایران، حمایت و همبستگی خود را با ملت ایران ابراز کردند. شماری از بازدیدکنندگان نیز با اشاره به سابقه تاریخی مقاومت ملت ایران در برابر فشارهای خارجی، علاقه خود را به شناخت بیشتر فرهنگ و تمدن ایرانی نشان دادند. صنایع دستی اصیل ایرانی، آثار هنری سنتی و فرش های نفیس به نمایش درآمده در این غرفه، از جمله بخش هایی بود که بیش از همه نگاه حاضران را به خود جلب کرد. بسیاری از بازدیدکنندگان دقایقی طولانی را صرف تماشای جزئیات هنری این آثار می کردند و آنها را نمادی از تاریخ و هنر چند هزار ساله ایران می دانستند.

عکس روز:

فرش ایرانی میراثی جاودانه